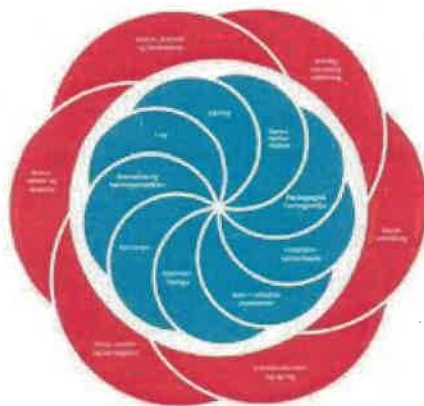

Børnehuset Lærkereden

Den styrkede pædagogiske læreplan 2020-2021

Indhold

Velkommen til Børnehuset Lærkeredens læreplan	4
Indledning.....	5
Det fælles pædagogiske grundlag i Frederikssund Nord	6
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	6
Børnesyn	6
Vores børnesyn er, at barnet:	6
Vores børnesyn skal i hverdagen vise sig ved, at vi har børn, som:	6
For at omsætte vores børnesyn, skal vi som personale:	6
Dannelse og børneperspektiv - Demokrati og medbestemmelse	7
Som tegn på at børnene inddrages og deres perspektiv er til stede, ser vi børn, som:	7
Som personale fremmer vi dannelse, demokrati og medbestemmelse ved at:	7
Leg	7
Legen er:	7
Når børn besidder legekompetence:	7
For at understøtte legen og børnenes deltagelse, skal vi som personale:	7
Læringssyn	8
Vores læringssyn er, at læring:	8
Når vi ser tegn på læring, ser vi børn, som:	8
For at understøtte børns læring, skal vi som personale:	8
Børnefællesskaber	8
Børnefællesskaberne skal:	8
Børnefællesskaberne understøtter at børn:	9
Vores rolle som personale i og omkring børnefællesskaberne er at:	9
Pædagogisk læringsmiljø	9
Det pædagogiske læringsmiljø i børnehuset har tre dimensioner:	9
Når vi lykkes med et godt pædagogisk læringsmiljø, ser vi børn, som:	9
For at skabe et godt læringsmiljø med fokus på kerneopgaven, skal vi som personale:	9
Samarbejde med forældre om børns læring	10
Det professionelle forældresamarbejde er kendetegnet ved:	10
Når forældresamarbejdet fungerer, vil vi opleve forældre, som:	10
Som personale bidrager vi med at:	10
Børn i udsatte positioner.....	11
Når vi lykkes med at arbejde inkluderende, ser vi børn, som:	11
Som personale arbejder vi inkluderende ved at:	11
Sammenhæng til børnehaveklassen	11
Børn, som har mod på at skulle i skole:	11
Som personale skaber vi sammenhæng og understøtter overgangen til børnehaveklassen ved, at vi:	12
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	12
Inddragelse af lokalsamfundet	12
Kulturstier:	12
Teatertur:	13
Andre tilbud:	13
Børnehuset Lærkeredens arbejde med de seks læreplanstemaer	13
Alsiddig personlig udvikling.....	13

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	13
Det pædagogiske læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden	14
Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden	14
Social udvikling.....	14
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	14
Det pædagogisk læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden.....	15
Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden	15
Kommunikation og sprog.....	16
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	16
Det pædagogisk læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden.....	16
Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden	16
Krop, sanser og bevægelse	17
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	17
Det pædagogisk læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden.....	17
Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden	17
Natur, udeliv og science	18
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	18
Det pædagogiske læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden	18
Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden	18
Kultur, æstetik og fællesskab	19
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	19
Det pædagogisk læringsmiljø i Børnuset Lærkereden.....	19
Eksempler på fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden	19
Evalueringskultur	20
Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? ...	20

Velkommen til Børnehuset Lærkeredens læreplan

Børnehuset Lærkereden

Børnehuset Lærkereden er et børnehus, der bobler af liv og glade dage. Vi ligger dejligt placeret for enden af Skovvej omringet af skøn natur. I hverdagen benytter vi os af vores beliggenhed. Nærområdet og naturen bliver et naturligt læringsmiljø i forlængelse af vores børnehus. Vores hus har tre stuer, et fællesrum, et lille værksted, et lille legerum og en stor dejlig legeplads.

Spættestuen, Uglestuen og Lærkestuen

Vi er en 0-6 år institution med plads til ca. 70 enheder. Et 0-2 års barn svarer til to enheder og børn over 3 år svarer til en enhed. Fordelingen af små og store børn kan variere afhængig af ventelisten. Børnene er fordelt på 3 stuer, hvor der tilsvarende er fordelt faste medarbejdere. Spættestuen er for de mindste børn i alderen 0-2 år. Uglestuen er for de mellemste børn i alderen 2-4 år. Lærkestuen er for de største børn i alderen 4-6 år.

Medarbejderne i Lærkereden

Vi er en medarbejdergruppe, der går glade på arbejde og er fagligt stolte. Vores medarbejdergruppe består i øjeblikket af en pædagogisk leder, seks pædagoger, en pædagogisk assistent, tre medhjælpere, en assistance og en fast vikar. Vi har et godt samarbejde og går professionelt til kerneopgaven, som er at skabe trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.

Værd at vide

Vores åbningstider er mandag til torsdag 6.30 til 16.50 og fredag åbner vi 6.30 til 16.00. Lige nu er det sådan, at de børn, der kommer før 7.30, kan have lidt mad med, som de kan spise til morgenmad. Vi hygger i fællesrummet til omkring klokken 7.30 og så trækker vi ind på stuerne. Det giver rolige morgener for både børn og voksne.

Idrætsinstitution

Vi er certificeret som idræts institution. Det betyder, at de fleste medarbejdere er uddannede i at formidle viden om de holdninger, værdier og handlinger, som danner grundlag for anvendelse af pædagogisk idræt. Det er en måde at sætte fokus på bevægelse, idræt og sundhed gennem leg og læring.

Hverdag med fokus på trivsel, læring, udvikling og dannelse

Vi er særlig glade for og fagligt stolte over at implementeringen af det nye fælles pædagogiske grundlag har slået rødder og blomstrer dag for dag. Vi er opmærksomme på at skabe udviklende øjeblikke for børnene. Vi, medarbejdere, er ofte i dialog med hinanden, hvor vi har mulighed for at folde vores pædagogiske tanker ud. På den måde kan vi få vendt de pædagogiske perspektiver med hinanden og arbejde løbende med refleksion og evaluering. Vi arbejder målrettet med organisering og struktur, da det er med til at skabe kvalitet i vores hverdag sammen med børnene.

Den pædagogiske læreplan

Vi har udarbejdet denne pædagogiske læreplan, som er kendetegnende for vores daglige arbejde i Børnehuset Lærkereden. Den pædagogiske grundlag er gældende for alle børnehuse i Frederikssund Nord. De seks læreplanstemaer og evalueringsdelen er specifikt for vores børnehus Lærkereden. Denne pædagogiske læreplan vil indføre læseren i forståelsen for og tilgangen til arbejdet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i dagtilbud.

Vi ønsker god læselyst.

Indledning

Ledelsen i Frederikssund Nord har udarbejdet et fælles pædagogisk grundlag for arbejdet med den pædagogiske læreplan i vores 10 børnehuse.

Det fælles grundlag er udtryk for en fælles forståelse i Frederikssund Nord af kvalitet i arbejdet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og skal ligge til grund for de dialoger, der skal være i medarbejdergrupperne for at udvikle stærke læringsmiljøer for børn.

Grundlaget er udarbejdet af ledelsesteamet gennem det sidste års tid på vores ledelsesteam møder. Det er tænkt som afsæt for det videre arbejde med den pædagogiske læreplan ude i hvert enkelt børnehus.

Vores pædagogiske grundlag er udarbejdet ud fra formuleringer fra dagtilbudslovens rammesætning, Frederikssund kommunes børne- og ungepolitik og de strategier kommunen har.

Det pædagogiske grundlag skal også bruges til dialog om samarbejdet med forældrene, både i bestyrelsen og på forældremøder.

Med afsæt i det pædagogiske grundlag vil vi i ledelsesteamet i samarbejde med medarbejderne og MED kunne tilrettelægge, hvilke kompetencer vi har brug for til at kunne løse vores pædagogiske opgave.

Så med dette pædagogiske grundlag skal Frederikssund Nord udvikle og fastholde dagtilbud af høj kvalitet med stærke pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn og på at have høje ambitioner på alle børns vegne.

Det fælles pædagogiske grundlag i Frederikssund Nord

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os, og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Vores børnesyn bygger på, at barnet fødes som et relationelt menneske med gode intentioner, nysgerrighed og lyst til læring.

Vores børnesyn er, at barnet:

- har en værdi i sig selv
- ses som kompetent og har ressourcer
- finder sine ytringer meningsfulde for barnet selv
- er et individ og er forskellig fra andre
- har mestringskompetencer
- har en intention bag sine handlinger
- udvikles i relationer og inkluderende fællesskaber
- har behov for omsorg, anerkendelse, respekt og nære relationer
- er afhængigt af personale; nogen, der holder af det
- har krav på medinddragelse
- ses som aktiv medskabere af egen læring
- er legende

Vores børnesyn skal i hverdagen vise sig ved, at vi har børn, som:

- leger og indgår i relationer med hinanden "Hvad skal vi lege?"
- har selvværd og selvtilid "Så er jeg her!"
- er nysgerrige, spørger, udforsker og undres
- er tillidsfulde og udtrykker deres behov, ønsker og meninger
- henvender sig til personalet, viser glæde for dem og søger hjælp ved behov
- har gode historier om hinanden og hjælper hinanden
- kan konflikthåndtere
- vil prøve nyt, tør fejle og prøver igen
- er sig selv og respekterer andre
- er glade, trygge og i trivsel
- føler sig set, hørt og forstået
- er bevidste om eget værd

For at omsætte vores børnesyn, skal vi som personale:

- være nærværende, reflekterende, guidende og have empati
- møde børnene i øjenhøjde (helt praktisk og i overført betydning)
- give børnene mulighed for at ytre sig
- være så fleksible som muligt for at inddrage børneperspektiver
- afstemme os følelsesmæssigt til børnene med kropssprog, mimik og stemmeføring (mikroregulering)
- justere os i aktiviteter, afvige fra planen og gribe børnenes initiativ
- følge barnets spor og være nysgerrige på barnets intentioner
- opbygge tillidsfulde relationer til børnene
- være fordomsfri og respektere barnets baggrund (familie, etnicitet mv.)
- være tilgængelige og vise glæde for ALLE børn
- skabe gode historier om børnene
- være opmærksomme på, at der altid skal være en pædagogisk bagdør for alle børn
- møde barnet på alle følelser

Dannelse og børneperspektiv - Demokrati og medbestemmelse

Dannelse er en proces, som udvikler integritet, engagement, livsduelighed, gå-på-mod og deltagelseskompetence, og klæder barnet på til at deltage i et demokratisk samfund og i en global verden.

Som tegn på at børnene inddrages og deres perspektiv er til stede, ser vi børn, som:

- kommer med idéer og ønsker til aktiviteter
- er medaktør i tilrettelæggelse af aktiviteter
- har tid, rum og ro
- agerer hensynsfuldt og empatisk i samspil med andre
- udtrykker meninger og holdninger
- stiller spørgsmål og er nysgerrige
- lytter til hinanden og accepterer andres meninger
- forstår demokratiske valg
- har forståelse for forskelligheder

Som personale fremmer vi dannelse, demokrati og medbestemmelse ved at:

- tilrettelægge en dagligdag, hvor børnenes perspektiv inddrages
- vise interesse for børnenes spor, gribe deres initiativer og understøtte og udbygge dem
- være bevidst om at inddrage børnene i hverdagens aktiviteter og gøremål
- sikre alle børn medindflydelse og medbestemmelse
- inddrage børnene i demokratiske valg
- skabe forståelse for forskelligheder hos børnene
- understøtte børnekultur og dermed børnenes initiativer

Leg

Leg er grundlæggende for børns sociale og personlige udvikling.

Legen er:

- et rum, hvor barnet kan eksperimentere
- en måde at forstå og begribe verden
- barnets mulighed for at bearbejde oplevelser og følelser
- et rum hvor barnet øver sig i at justere sig og forhandle

Når børn besidder legekompentence:

- evner de at fastholde en leg og genoptage den efter tid
- har de empati og kan tage hensyn til andre
- kan de forhandle og indtage forskellige roller
- kan de vente på tur og justere sig i forhold til andre
- leger de fantasilege
- udvikler de deres sprog og kommunikation i legen
- leger de på tværs af alder og køn
- opnår de forskellige mestringsstrategier
- kan de invitere andre ind i leg
- eksperimenterer og udfordrer de sig selv i legen

For at understøtte legen og børnenes deltagelse, skal vi som personale:

- indgå i børnenes leg på forskellige niveauer (gå foran, ved siden af og bagved)
- fordybe os i et emne i engageret samvær med børnene
- opfatte leg som værdifuld og give den plads
- vægte både vokseninitieret og børneinitieret leg
- understøtte legefællesskaber mellem børnene
- være opmærksomme på hvilke lege, børnene er optaget af

- sikre, at alle børn indgår i et legefællesskab
- anvende legens data
- skabe et læringsmiljø, som indbyder til leg
- forberede børnene, når det er nødvendigt at afbryde legen
- mediere ved konflikter i legen, så den kan fortsætte
- igangsætte lege og inddrage børn, der ikke er i leg

Læringssyn

Vores læringssyn bygger på, at læring fokuserer på at lære at lære og at læring er kontinuerlig og sker hele tiden.

Vores læringssyn er, at læring:

- er, når man kan formidle og anvende det lærte
- sker, når barnet er trygt, i trivsel og har tillid til børn og Personale
- giver forskelligt læringsudbytte, hvilket skal respekteres
- kan opstå, når der er mulighed for at udforske, spørge, undres og afprøve
- forudsætter motivation, nysgerrighed og mening

Læring kan vise sig på flere måder hos børnene. Det kan være interpersonelt, relationelt, implicit og explicit.

Når vi ser tegn på læring, ser vi børn, som:

- har selvtillid og viser ny læring frem "Se hvad jeg kan!"
- er nysgerrige på verden og undres, som vil vide mere og stiller spørgsmål
- prøver og øver sig i at øve sig
- leger og udvikler legen med nye elementer
- hjælper børn til ny læring
- er fordybet og optaget

For at understøtte børns læring, skal vi som personale:

- være bevidst om barnets nærmeste udviklingszone
- være observerende
- have øje for supplerende læring
- skabe en struktur, som giver mulighed for ro
- skabe udfordrende og foranderlige læringsmiljøer, hvor læring er muligt
- være opmærksomme på vigtigheden af både børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutiner
- tilrettelægge læringsmiljøet i forhold til både det enkelte barn og gruppen
- undre os sammen med børnene
- give rum og plads til nysgerrighed og anerkende alle spørgsmål
- følge børnenes spor – åbne for ny viden om det, de viser interesse for
- udvide børns begrebsverden gennem leg
- lade børn gøre det, de selv kan
- gå foran, ved siden af og bagved barnet
- anerkende barnets indsats og ikke resultatet
- skabe mening for barnet
- motivere barnet

Børnefællesskaber

Børnefællesskaber er fundamentet for at hvert enkelt barn kan trives, udvikle sig, være i læring og dannes til et helt menneske med en stærk integritet.

Børnefællesskaberne skal:

- være inkluderende og sikre deltagelsesmuligheder for alle
- balancere mellem individ og fællesskab
- understøtte at alle børn har en stemme

Børnefællesskaberne understøtter at børn:

- er en del af mindst et legefællesskab
- udviser omsorg for andre
- oplever sig som en del af fællesskabet
- er deltagende og bidrager til fællesskabet
- kan vente og tilsidesætte egne behov
- hjælper børn
- trives
- kan afstemme sig i forhold til hinanden og situationen
- oplever, at de kan være sig selv

Vores rolle som personale i og omkring børnefællesskaberne er at:

- støtte og guide barnet i fællesskabet
- have øje for det enkelte barn i det store fællesskab
- etablere fællesskaber, hvor børnene får mulighed for at danne venskaber på tværs af alder, køn og kultur
- påtage sig rollen som karavanefører
- have øje på, at alle børn er inkluderet i et fællesskab
- tilrettelægge læringsmiljøet, så det inviterer til alsidige børnefællesskaber
- have opmærksomhed på både de forpligtende fællesskaber, der tager udgangspunkt i hvad barnet og gruppen har brug for og de uforpligtende fællesskaber
- have opmærksomhed på det sociale samspil og de sociale spilleregler

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø i børnehuset har tre dimensioner:

- Det fysiske miljø inde og ude, arkitekturen, hvordan ser der ud, hvilke materialer er der, hvilke muligheder byder det på for fysisk udfoldelse.
- Det pædagogiske miljø, hvordan er pædagogikken tilrettelagt med tanke på barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse, hvordan ser strukturen og rammerne ud, dagens rutiner og rytme.
- Det sociale miljø, som børn og personale skaber sammen, når de indgår i og bidrager til børnehusets materialitet, aktiviteter, steder, rum osv.

Når vi lykkes med et godt pædagogisk læringsmiljø, ser vi børn, som:

- trives i børnehuset
- kan genkende dagens rutiner og rytme
- er trygge og kan vælge til og fra mellem forskellige tilbud
- selvstændigt kan gå i gang med en leg/aktivitet
- føler sig set, hørt og forstået.

For at skabe et godt læringsmiljø med fokus på kerneopgaven, skal vi som personale:

- udvikle det pædagogiske læringsmiljø ved at opstille mål, handle, evaluere og justere.
- skabe tydelig struktur og rammer, genkendelighed og forudsigelighed i hverdagen (makroregulering)
- være opmærksomme på vores positionering (foran, bagved og ved siden af og være bevidst om at være hhv. karavanefører og hjælper)
- reflektere over egen praksis og vores rolle som læringsmiljø
- justere os i forhold til barnet/børnegruppen

- tilrettelægge dagen, så der er en vekselvirkning mellem børneinitieret leg, voksenstyret aktivitet, rutiner og pauser
- indrette huset, så det er tydeligt, hvilken leg og læring, der kan foregå på stedet, også på legepladsen
- tage ansvaret for stemningen i miljøet

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Et tæt samarbejde mellem forældrene og personalet viser barnet, at de voksne har det godt med hinanden og det er en forudsætning for at barnet kan være trygt og trives i institutionen. Vi finder det afgørende for barnets trivsel, at få et godt forældresamarbejde i gang.

Det professionelle forældresamarbejde er kendetegnet ved:

- tryghed og tillid
- forældre mødes med respekt i forhold til at det er dem, der kender barnet bedst
- forståelse for forskellighed uden fordomme
- gensidig forventningsafstemning
- ærlighed og troværdighed
- konstruktiv dialog, kommunikation og formidling

Når forældresamarbejdet fungerer, vil vi opleve forældre, som:

- søger råd og vejledning
- informerer om ændringer i hjemmet
- deltager i samtaler, møder og sociale arrangementer i børnehuset
- respekterer og understøtter børnehusets regler
- læser og forholder sig til informationer
- stiller spørgsmål til os
- er trygge og har tillid til os
- er nysgerrige på vores praksis
- spørger ind til barnets læring og optagethed
- tør tale om både det, der fungerer og det, der ikke fungerer
- føler sig hørt i forhold til deres barn
- taler positivt om deres børnehus
- er medskabere af og understøtter kulturen i børnehuset

Som personale bidrager vi med at:

- invitere forældrene ind i kulturen i børnehuset
- råde og vejlede ud fra vores faglige viden
- informere om dagligdagen
- være opsøgende og tage ansvar for samarbejdet
- være imødekommende og have positive forventninger til forældrene
- forstå og tro på, at forældrene gør det bedste de kan
- forstå og respektere, at der er flere virkeligheder
- forventningsafstemme og være bevidst om at italesætte tavs viden
- være opmærksom på, at kommunikation kan understøttes af billeder mm.
- være opmærksomme på at give alle familier mulighed for at bidrage med noget, som de er gode til
- inddrage forældrene i overvejelser, observationer mv. omkring deres barn - også de svære ting
- være autentiske og troværdige
- være undersøgende og nysgerrige
- opfatte forældrene som en ressource og anerkende deres perspektiver og oplevelser

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Børn i udsatte positioner skal forstås som en sammensat gruppe af børn, der f.eks. kan være børn med en svag socio-økonomisk baggrund, børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet. Det kan være en varig funktionsnedsættelse eller en kortvarig akut situation, men vi forstår en udsat position som både dynamisk og kontekst-afhængig.

Når vi lykkes med at arbejde inkluderende, ser vi børn, som:

- deltager i fællesskaber på deres egne præmisser
- viser forståelse for andre børns særaftaler
- føler sig som en del af leg og fællesskab
- føler de hører til og har positive relationer
- føler sig anerkendt og værdifulde

Som personale arbejder vi inkluderende ved at:

- arbejde med pædagogiske bagdøre
- være opmærksomme på, om et barn oplever sig som deltagende eller ikke deltagende, når det befinder sig i yderkanten af aktiviteten
- møde barnet positivt
- møde barnet med anerkendelse
- guide barnet i og ind i fællesskaber
- skabe deltagelsesmuligheder for alle børn
- være opmærksomme på at mindske deltagelsesbarrierer i læringsmiljøet
- kompensere der, hvor det giver mening
- modvirke marginalisering og stigmatisering
- tilrettelægge og justere os i forhold til barnets behov
- være opmærksomme på at sikre alle børn deltagelsesmuligheder
- give slip på "vi plejer"
- respektere barnet og barnets bidrag
- opfatte mangfoldighed som en ressource
- tænke ressourceorienteret om barnet
- skabe positive narrativer om barnet
- arbejde med struktur, tydelighed, forudsigelighed, genkendelighed
- være opmærksomme på at positionere barnet positivt i fællesskaber

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi vil etablere et skoleunderstøttende pædagogisk læringsmiljø for de børn, der skal starte i mini SFO 1. maj det følgende år. Vores arbejde skal understøtte, at børnene har mod på at skulle i skole.

Børn, som har mod på at skulle i skole:

- kan imødekomme krav og tilsidesætte egne behov
- har følelsesmæssigt overskud og kan klare modstand

- står ved egne følelser og oplevelser
- kan og vil indgå i fællesskaber
- er nysgerrige på det nye
- siger ja til fællesskabet og aktiviteterne i det
- kan begå sig i fællesskabet, dvs. lytte, tale, vente og handle efter anvisninger
- har overskud til at indgå i nye fællesskaber og er deltagende
- kan tage kontakt og danne nye venskaber
- har mod og lyst til nye venskaber
- viser glæde ved mødet med nye kammerater
- hjælper og vejleder andre børn
- tager hånd om hinanden i nye venskaber
- tør møde nye udfordringer og har mod på nye oplevelser
- glæder sig til førskoleaktivitet på tværs af husene
- kan være i deres krop – kropskontrol – impulshæmning – mærke sin krop – kropsbevidsthed
- kan affektregulere
- har gå-på-mod
- kan fordybe sig og er vedholdende
- har lyst til at lære
- er nysgerrige overfor bogstaver, tal, mønstre, former osv.

Som personale skaber vi sammenhæng og understøtter overgangen til børnehaveklassen ved, at vi:

- skaber brobygningsarbejde på tværs af huse i forhold til skolestart
- har en legende tilgang og følger børnenes spor
- kan se alle børns potentialer og har en eksperimenterende tilgang
- arbejder med aktiviteter, som er med til at støtte børnene i at blive skoleparate
- indgår i og er medudviklere af det skoleforberedende arbejde på tværs af husene
- udfordrer børnene med ukendte opgaver og miljøer
- tilrettelægger dagen, så der er en vekselvirkning mellem børneinitieret leg, voksestyrede aktiviteter, rutiner og pauser
- udfordrer børnene tilpas – nærmeste udviklingszone
- understøtter børnenes mulighed for at danne nye venskaber
- guider børnene til selv at løse problemer og håndtere konflikter
- tilrettelægger aktiviteter med fokus på farver, former, tal og bogstaver
- øver børnene i at være kritisk tænkende
- giver børnene ansvar i forhold til daglige opgaver
- ansporer børn til at øve sig og prøve selv
- arbejder med at udvikle børnenes følelsesmæssige regulering
- udfylder overgangsark til brug for overlevering til skolen

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi lægger vægt på at børnene har kendskab til deres lokalsamfund og de muligheder, der er omkring dem. Frederikssund kommune har etableret et tilbud til alle dagtilbud i kommunen, som børnene skal deltage i. Det er Kulturstierne og en årlig teatertur.

Kulturstier:

Kulturstier er et tilbud til alle vores 4- og 5-årige i Frederikssund kommunes dagtilbud. De deltagende kulturinstitutioner fra lokalområdet er Biblioteket, Museet Færggården, Willumsens museum og Musikskolen. Der

arbejdes på at udvide Kulturstierne med et naturtilbud. Børnene møder de lokale kultur- og naturformidlere og institutioner gennem strukturerede forløb, som er udviklet i et samarbejde mellem pædagoger og kulturformidlere. På Kulturstierne kommer børnenes nysgerrighed og sanser vidt omkring i litteraturen, naturen, billedkunsten, musikken og kulturarvens verdener.

Teatertur:

Hvert år får alle børn i Frederikssund kommunes dagtilbud mulighed for at se en teaterforestilling. I vores lokalområde foregår det i Kulturhuset Elværket.

Andre tilbud:

Der er Børnebiffen, som også er et tilbud til alle dagtilbud i Frederikssund kommune. Det er et samarbejde mellem daginstitutionerne og de tre lokale biografer i Frederikssund: Parkteatret, Skibby Kino og Slangerup Kino. Tilbuddet er frivilligt og styret af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for de tre biografer og tre dagtilbudsledere fra hhv. Frederikssund Nord/Syd, Slangerup og Jægerspris/Skibby.

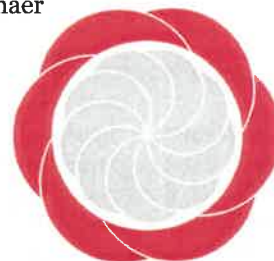
I de enkelte børnehuse er der forskellige traditioner i lokalsamfundet, for eksempel Luciaoptog og fastelavn på plejehjemmet, besøg i kirken til jul, julesang hos Blindesamfundets lokalafdeling og besøg på brandstationen.

Børnehuset Lærkeredens arbejde med de seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Det pædagogiske læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden

I Børnehuset Lærkereden er det med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag, at vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø, som understøtter børnenes alsidige personlige udvikling. Særligt med afsæt i elementerne barnesyn, dannelse og børneperspektiv.

Børnene tilbydes læringsmiljøer, der tilgodeser, at vi udvider barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder ud fra den opfattelse, at alle børn har en værdi i sig selv. Børnene har behov for omsorg, anerkendelse, respekt og nære relationer, og skal ses som aktive medskabere af egen læring. Det betyder, at det pædagogiske personale skal være nærværende og møde børnene i øjenhøjde. Personalet skal følge barnets spor og være nysgerrige på barnets intentioner.

Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden

På spættestuen med de 0-2-årige:

Vi har fokus på, at alle børn møder smil og varme fra de voksne. Vi har sang og rytmik hver uge, hvor vi synger og danser. De voksne går foran og sætter rammen, og er på den måde medskabere af et trygt læringsmiljø. Børnene deltager på den måde, som de har lyst til og brug for. Nogle børn har brug for at sidde tæt med en voksen. Andre går helt forrest og er meget aktive og nogle er med gennem øjnene, hvor de iagttager og på den måde også får meget ud af de stunder. Alle børn bidrager og får mulighed for at folde egne kompetencer ud og øver sig i nye bevægelser, rim, remser og sange.

På Uglestuen med de 2-4-årige:

Vi har fokus på at møde alle børn med smil og glæde hver dag. Vi er optagede af vores hverdagspædagogik og de gode overgange med børnene. De voksne sætter ord på børnenes leg og humør. De voksne deltager lyttende og opmærksomt, når børnene fortæller. Der er plads til den gode leg på stuen, hvor børnene udfolder sig i forskellige legerelationer og i forskellige lege. De voksne er nærværende og placerer sig på gulvet og ved bordene, hvor børnene er, så de på den måde kan understøtte børnenes leg.

På Lærkestuen med de 4-6-årige:

Vi har fokus på, hvordan vi er gode venner og på omsorgen imellem hinanden. Der er en bevidst langsomhed, der præger den måde, som vi er sammen med børnene på, hvor der er tid til at være i relationerne. De konflikter, der opstår, tages alvorligt, og alle involverede i konflikten får en omsorgsfuld kontakt. Vi tror på, at børnefællesskabet udvikler sig stærkt og sundt, når børnene erfarer, at der er omsorg til alle. Vi arbejder meget med at lave aftaler, så børnene oplever, at de kan få indflydelse på dagen ved at indgå i dialog med deres omgivelser.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Det pædagogisk læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden

I Børnehuset Lærkereden er det med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, at vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø, der understøtter børnenes sociale udvikling. Særligt med afsæt i elementerne børnesyn, leg og børnefællesskaber. Børnene tilbydes læringsmiljøer, der tilgodeser, at de udvikler sociale kompetencer i forskellige relationer og arenaer, hvor relationerne er bærende for udviklingen af selvet og empati. Vi ser børnene som kompetente individer, der er forskellige fra andre og med egne ressourcer. Vi erfarer, at børnene udvikles i relationer og inkluderende fællesskaber, og at legen er af afgørende betydning for børnenes læring og måde at begribe verden på. Det betyder, at personalet skal opbygge tillidsfulde relationer til børnene og møde barnet på alle følelser. Personalet skal opfatte leg som værdifuld og give den plads og tilrettelægge læringsmiljøet, så det inviterer til alsidige lege og muligheder for at dyrke flere børnefællesskaber.

Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden

På spættestuen med de 0-2 -årige:

Vi har fokus på at italesætte alle stunder med barnet, så barnet kan få sat ord på sine erfaringer og oplevelse af verden. Vi arbejder med neuroaffektiv tilgang, hvilket betyder, at vi er tydelige i vores ansigtsmimik, og vi ved hvor vigtigt det er, at vi samstemmer os med børnene. Vi arbejder målrettet med handleanvisninger, i form af, at vi siger: "æ æ" imedens vi ær børnene. Vi siger: "vi hjælper hinanden" imedens vi hjælper et barn med, hvad end det har brug for. Vi udtrykker: "Vi deler med hinanden", imedens vi deler legetøjet mellem børnene. Vi er opmærksomme på at vores handlinger understøttes af ord og kropsmimik, da de små har brug for at kende verden gennem kroppen, sanser og sprog.

På Uglestuen med de 2-4-årige:

Vi har fokus på at møde børnene, der hvor de er og sætte ord på, hvad vi ser. På Uglestuen er der fuld fart på de små kroppe. Vi ser, hvordan børnene nu begynder at lege mere sammen med hinanden, fremfor at lege ved siden af hinanden. Vi understøtter de spirende venskaber ved at være tæt på børnene, så vi kan hjælpe dem med at skabe kontakt og få kommunikeret deres intentioner. Vi taler om, hvem vi er og hvad vi godt kan lide, og får øje på hvert enkelt barn og deres forskelligheder i fællesskabet. Vi ser, at børnene føler sig trygge og tager kontakt til os voksne. Vi arbejder i små børnegrupper, så hvert enkelt barn har mulighed for at få en god portion opmærksomhed. I de små grupper er der plads til at alle børn har en stemme og kan blive hørt. Børnene får mulighed for at prøve sig selv af i de små fællesskaber, for på den måde at føle sig kompetent og på den måde kunne folde sig endnu mere ud i de store børnefællesskaber.

På Lærkestuen med de 4-6- årige:

Vi har fokus på at skabe stunder, hvor børnene oplever, at de er en del af noget større end blot at være sig selv. Vi har fællessamling, hvor alle børnene er samlet og får en fælles oplevelse. Vi synger om hvert enkelt barn, og taler om hvem vi mangler, så børnene får øje på de venner, som de er omgivet af i børnehaven. I det store fællesskab øver vi os i at vente på hinanden, lytte til hinanden og dele vores opmærksomhed. Vi har også samlinger, hvor børnene er opdelt i de to årgange, hvor de hører til. Vi arbejder med bamsevenner, følelser og børneyoga, som understøtter alle stunder, hvor vi er sammen. Der er opmærksomhed på, hvordan hvert enkelt barn oplever forskellige situationer i løbet af dagen og alle børn har mulighed for at komme til orde. Vi har stor respekt for, at alle børnene er forskellige og vi gør os umage i relationerne, som er bærende for det samarbejde, som vi har med børnene.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Det pædagogisk læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden

I Børnehuset Lærkereden er det med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, at vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø, der understøtter børnenes sociale udvikling. Særligt med afsæt i elementerne dannelse og børneperspektiv, leg og børnefællesskaber. Børnene tilbydes læringsmiljøer, der tilgodeser udviklingen af børnenes sprog gennem nære relationer og fællesskaber med andre børn. Vi ser børnene som medaktører i tilrettelæggelse af aktiviteter, hvor de udtrykker meninger og holdninger, stiller spørgsmål og er nysgerrige. Det betyder, at personalet skal skabe rum, hvor barnet kan eksperimentere, og understøtte at alle børn har en stemme.

Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden

På spættestuen med de 0-2-årige:

Vi har fokus på sproget gennem hele dagen. Vi taler med børnene og vi oversætter det, vi erfarer sammen med børnene. Det kan være, når vi spiser, at den voksne siger: *"ih hvor ser du sulten ud."* Barnet basker med armene og griner. Den voksne siger: *"Uh hvor bliver du glad."* Barnet kigger op, får øjenkontakt og peger på sin madkasse. Den voksne: *"ja nu skal jeg hjælpe dig med at åbne den, så du kan få noget mad."* Barnet udtrykker en tilfreds lyd.

På Uglestuen med de 2-4-årige:

Vi har fokus på, at sproget understøtter børnene gennem hele dagen. Den måde, som vi italesætter verden omkring børnene, er med til at skabe den. Det kan for eksempel være om morgenen, når vi sidder sammen med de børn, der er kommet. Så kommer der en ny ven ind ad døren. Den voksne kigger op og siger glad: *"Nej se nu kommer Ib."* De børn, der sidder med den voksne, kigger op. En af børnene siger *"Hej Ib, vil du være med?"* Ib stiller sig tæt ved sin mor og ser lidt betuttet ud. Den voksne på stuen siger: *"Hvor er det dejligt, at Ib må være med i legen. Jeg tror lige, at han skal have lov til at sige farvel til sin mor, så er han nok klar om lidt."* Ib trækker sig væk fra sin mor, ser glad ud igen, kysser farvel og løber ind på stuen. De andre børn fniser og udtrykker kropslig glæde. Den voksne: *"Hvor ser I glade ud, nu kan I lege videre og hvor er det dejligt, at du vil være med Ib."*

På Lærkestuen med de 4-6-årige:

Vi har fokus på, at sproget er betydningsfuldt for børns venskaber, og når de interagerer med deres omverden. Børns sproglige forudsætninger kan variere meget, og derfor er vi opmærksomme på at være tæt på, så vi kan hjælpe børnenes relationer godt på vej. Et eksempel kan være, at der er et barn, der kommer ud fra legerummet og er ked af det. Den voksne spørger: *"Hov, jeg kan se, at du er ked af det, hvad er der sket?"* Barnet græder, men sætter ikke ord på. Den voksne siger: *"Kom med mig."* De går sammen ind i legerummet til de andre børn. Den voksne sætter sig ned og spørger: *"Er der en af jer, der kan hjælpe mig med at forstå,*

”hvorfør Bo er ked af det?” De andre børn taler hurtigt og højt i munden på hinanden. Den voksne: ”En ad gangen, hvad siger du Thea?” Thea fortæller at Bo faldt og så kom Per til at træde på ham. Den voksne vender sig om til Bo og spørger: ”Er det derfor du er ked af det, fordi du faldt og slog dig?” Bo nikker. Den voksne: ”Tak for hjælpen Thea. Hvad siger I til, at vi lige krammer lidt på Bo, så han bliver okay igen? Og måske kunne du sige undskyld, fordi du faldt ned på ham Per? Selvom det var et uheld.” Børnene stiller sig tæt ved Bo, og aer ham, og Per siger: ”Undskyld jeg faldt på dig.” Bo siger: ”Det gør ikke ondt mere.” Børnene vender tilbage til legen og den voksne bevæger sig videre.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Det pædagogisk læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden

I Børnehuset Lærkereden er det med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, at vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø, der støtter krop, sanser og bevægelse. Særligt med afsæt i barnesyn, leg, læring, og pædagogisk læringsmiljø.

Børnene tilbydes læringsmiljøer, der tilgodeser, at børnene støttes i at erfare verden gennem kroppen, da det er gennem kroppen, at børnenes fysiske og psykiske trivsel lægges til grund. Vi ser, at børnene prøver nyt, tør fejle og prøver igen. Børnene er afhængige af personalet i hverdagen, da det er afgørende, at nogen holder af dem. Det betyder, at personalet skal afstemme sig følelsesmæssigt til børnene med kropssprog, mimik og stemmeføring (mikroregulering). Personalet skal lade børn gøre det, de selv kan, og være opmærksomme på det fysiske miljø inde og ude. Personalet skal have øje for arkitekturen, hvordan ser der ud, hvilke materialer er der, hvilke muligheder byder det på for fysisk udfoldelse.

Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden

På spættestuen med de 0-2-årige:

Vi har fokus på, at børnene oplever verden gennem kroppen. Vi krammer børnene om morgenen, når de kommer og holder dem tæt, når de har bug for omsorg eller trøst i løbet af dagen. Vi har indrettet stuen, så børnene har mulighed for at prøve sig selv af motorisk ved at kravle op på bobles og en skumrutsjebane, som de fleste børn mestrer på egen hånd. De øver sig og eksperimenterer. Vi tager sansegangen frem engang i mellem, hvilket børnene nyder. Vi er også opmærksomme på at skabe ro omkring børnene, særligt om eftermiddagen, hvor energien er lidt lav. Her nyder de at ligge på madrassen og få læst bøger, sunget sange eller nyde en børnemassage.

På Uglestuen med de 2-4-årige:

Vi har fokus på, at børnene på uglestuen hopper hele dagen. Denne aldersgruppe er i fuld sving og al gang foregår i løb. Børnene får lov til at bevæge sig, og leger rigtig godt i vores legeskib, hvor de kan kravle op og ned i masten. Vi er opmærksomme på, hvornår stuen kan bære, at børnene leger i optempo og hjælper børnene ned i tempo, når der er brug for det. Det foregår ofte ved, at vi tilbyder nye lege, som vi ved, at børnene kan lide. På den måde oplever børnene ikke, at vi bremser deres leg, men legen glider lige så stille over i

noget andet, som også er rart for børnene. Vi arbejder med den store krop, grovmotorikken, hvor vi danser og løber på bakken ude på legepladsen, og vi arbejder med finmotorikken, hvor vi laver mosaikmønstre, tegner, lægger puslespil og leger med perler. Vi går også tit på tur, hvor både krop og sanser bliver beriget.

På Lærkestuen med de 4-6-årige:

Vi har fokus på, at indre ro er et godt udgangspunkt for trivsel og læring. Derfor arbejder vi med følelser, yoga og bamsevenner. Vi arbejder både med stillesiddende aktiviteter, hvor vi klipper, tegner og taler stille sammen. Vi leger også fælleslege på legepladsen, hvor pulsen kommer op, og vi går lange ture, hvor børnene mærker deres krop på en anden måde. Vi leger med stemmerne og fjoller med børnene, da vi ved, at det er vigtigt, at grine sammen.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Det pædagogiske læringsmiljø i Børnehuset Lærkereden

I Børnehuset Lærkereden er det med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, at vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø, der understøtter natur, udeliv og science. Særligt med afsæt i dannelse og børneperspektiv, leg og læring. Børnene tilbydes læringsmiljøer, der tilgodeser børnenes erfaringer med natur, udeliv og science, der er værdifulde i forhold til barnets udvikling følelsesmæssigt, kropsligt, socialt og kognitivt. Vi ser, at børnene er nysgerrige på verden og undres, de vil vide mere og stiller spørgsmål. De prøver og øver sig i at øve sig, og leger og udvikler legen med nye elementer. Det betyder, at personalet skal undre sig sammen med børnene og vise interesse for børnenes spor, gribe deres initiativer og understøtte og udbygge dem.

Eksempler fra den pædagogiske praksis i Børnehuset Lærkereden

På spættestuen med de 0-2-årige:

Vi har fokus på at børnene får nogle gode oplevelser hver dag. Børnene eksperimenterer hele dagen med alt hvad de berører, og vi sætter ord på de nye oplevelser, som de gør sig. Sandet kommes i munden, "puh ha det smager ikke godt." Pinden bliver taget op og fægtet med, "Uh ha sikke du fægter." Bladene fra busken plukkes af og føles på, "sikke flot og grønt det er, og kan du mærke at det blødt?". Vi sætter ord på de nye oplevelser og det gør vi igen og igen og igen. Vi går tit i skoven, roder i skovbunden, finder en pind, kigger på egern og oplever det, der er at opleve den dag.

På Uglestuen med de 2-4-årige:

Vi har fokus på at børnene prøver sig selv af, og oplever verden ud fra deres eget udgangspunkt. Vi ser at børnene leger rollelege, hvor de bor i "skoven", (hækken der omkranser legepladsen), og de samler pinde, blade og spande med mudder. Vi har plantet blomster, som vi vander og børnene følger med i, hvordan de blomstrer og om der nu mangler vand. Vi går på ture, hvor vi kigger på, hvad der er i naturen. Når det regner, så finder vi regnorme og taler om, hvad det er for en og hvorfor den kommer frem nu.

På Lærkestuen med de 4-6-årige:

Vi har fokus på, at børnene får mange gode erfaringer i naturen og med naturen. Vi går meget på tur i skoven og leger derude i flere timer. Vi har madpakker med og tager os god tid. Vi finder på projekter, hvor børnene slæber store grene med hjem fra skoven, som de så saver over, og så laver vi et kartoffelbed med de store grene. Vi leger, der bor skove i trolden og så samler vi sten og maler på dem, og laver vores egne skovtrolde. Vi eksperimenterer med planter og urter, og har for nyligt lavet en frygtspray, hvor lavendel og andre planter med deres dufte, kan virke beroligende. Børnene nyder at slæbe, plukke, afprøve, stille spørgsmål og lytte i de lærende og legende læringsmiljøer, som personalet skaber sammen med og rundt om børnene.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Det pædagogisk læringsmiljø i Børnuset Lærkereden

I Børnuset Lærkereden er det med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, at vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø, der understøtter kultur, æstetik og fællesskab. Særligt med afsæt i børnesyn, leg, børnefællesskaber og børn i udsatte positioner.

Børnene tilbydes læringsmiljøer, der tilgodeser, at de bliver præsenteret for kultur som en skabende kraft og kultur i form af værdier, der kommer i spil i hverdagen. Børn har krav på medinddragelse og vi har fokus på, at alle børn føler sig anerkendt og værdifulde som individer og som en del af et større fællesskab. Børnene eksperimenterer og leger fantasilege, når de udforsker og begriber livet. Det betyder, at personalet skal sikre at der er tid, rum og ro til at eksperimenterer og fordybe sig. Personalet skal skabe lige deltagelsesmuligheder for alle og påtage sig rollen som karavanefører.

Eksempler på fra den pædagogiske praksis i Børnuset Lærkereden

På spættestuen med de 0-2-årige:

Vi er optagede af, at børnene bliver præsenteret for forskellige oplevelser, der stimulerer børnenes sanselige erfaringer af verden. Vi synger, vi danser, leger med tørklæder og raslæg. Vi mødes på legepladsen med hele børnehuset og synger fællessange ved flagstangen. Vi fortæller eventyr, når vi går over vores lille bro på legepladsen. Vi cykler afsted på ladyklyder og børnene får sig nogle gode oplevelser, hvor de kommer rundt i byen. Der er mange visuelle udtryk, som gør indtryk og sammen med den voksne får børnene sat ord på de oplevelser. "Se nu er vi nede ved havnen, hvor bådene ligger til." Den voksne tager billeder, og på den måde kan børnene få sat flere ord på, når de kommer hjem og gennem billederne, kan genopleve turen sammen. Vi

gemmer os og siger ”bøh”. Vi laver vores stemmer om, når vi leger bjørnen sover, og børnene er ved at dø af skræk og grin på samme tid. De bliver udfordret på fantasi og egne grænser. Vi krammer og siger: ”Det er bare noget vi leger.”

På Uglestuen med de 2-4-årige:

Vi er optagede af, at børnene bliver præsenteret for forskellige oplevelser, der stimulerer børnenes sanselige erfaringer af verden. Vi går meget på tur og taler om, hvad vi ser. Vi lader børnene fortælle og det sætter mange samtaler i gang. Vi samler sten og tager dem med hjem. Vi laver kunst på stenene, hvor børnene selv udsmykker dem, som de ønsker, at de skal se ud. Vi sætter stenene ud igen på stier i skoven. Vi sætter aftryk, som gør indtryk på os selv og andre, som møder vores kunst i naturen. Børnene sætter spor og oplever sig betydningsfulde og som en del af en større sammenhæng.

På Lærkestuen med de 4-6-årige:

Vi er optagede af, at børnene bliver præsenteret for forskellige oplevelser, der stimulerer børnenes sanselige erfaringer af verden. Vi går meget på tur og samler ting og sager, som vi skal lave noget med hjemme i børnehuset. Vi takker ja til projekter udefra og har lige været igennem et kunstprojekt med groove dans, hvor man danser følelser, og fortæller på den måde en historie gennem krop, mimik og stemninger. Vi voksne øver os i at bruge det i hverdagen, så den legende, dansende tilgang bliver en del af den pædagogik, som børnene bliver mødt af. Børnene bruger det også, de danser i garderoben og peger på deres sko imedens de siger ting fra bogen: ”ikke den, ikke den, ikke den, men den...” Så begynder den voksne at lege med, og der bliver lavet ansigtsudtryk, der passer til. Både barn og voksen har en æstetisk oplevelse med hinanden lige der i garderoben. Vi synger, vi er kreative og børnene kan udfolde deres talenter på forskellig vis.

Evalueringskultur

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af børnehuset/dagplejen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Refleksiv og evaluerende praksis

Vi er stolte af, at kunne sige, at vi evaluerer meget her og nu i hverdagen ved at tale med hinanden. Vi ser på børnene, overskuer situationen og formår at lave justeringer og tilpasninger, så dagene glider bedst muligt ud fra et børneperspektiv. Vi arbejder med neuroaffektiv tilgang, hvilket betyder, at vi justerer os, og går i